

PLEHANOV JA VASILJEV

Menshevistisen sosialidemokraattisen lehdistön suhde Plehanovin tunnettuihin herostraattisiin esiintymisiin „Tovarishtsh” lehdessä ansaitsee koko työväenluokan puolueen huomion. Menshevistisen suunnan huomatuin edustaja, menshevikkien johtaja, kuten kaikki liberaaliset lehdet häntä avoimesti ja vakituisesti nimittävät, esiintyy julkisesti ehdottaen sosialidemokraattien ja kadettien *yhteistä vaaliohjelmaa*.

Ja menshevikit ovat vaiti!

Ikään kuin heillä ei olisi sanomalehtiä, ei kokoelmia, ei lentolehtisiä, ei laitoksia, ei kollegioita eikä ainoatakaan puoluejärjestöä. Ikään kuin heitä ei liikuttaisi lainkaan se, mitä *heidän* johtajansa puhuu koko Venäjän nähden *heidän* politiikastaan...

Mutta me kaikki tiedämme varsin hyvin, että menshevikeillä on sekä järjestöjä — vieläpä niinkin vaikutusvaltaisia kuin Keskuskomitea — että kaikenlaisia äänenkannattajia. Siksi heidän vaitiolonsa on vain lisätodistuksena heidän kantansa koko valheellisuudesta. Vain bundilaiset eriävät menshevistisestä massasta. He ovat nousseet vastustamaan „täysivaltainen Duuma”-tunnusta omassa, ikävä kyllä venäläisille miltei tuntemattomassa „Volkszeitung” * lehdesään. He ovat ivanneet Plehanovia myös venäjän kielellä julkaisemassaan „Nasha Tribuna” lehdessä. Tällä he ovat ainakin todistaneet sen, että heillä on rohkeutta omata oma mielipide, tunnustaa teoissa eikä vain sanoissa *oma* puoluejärjestönsä, joka on *velvollinen* lausumaan avoimesti ja suoraan mielipiteensä kaikista poliittisista kysymyksistä, joka on velvollinen asettamaan poliittisen velvollisuutensa proletariaattia kohtaan henkilökohtaisen ystävyden, kum-

* — „Kansanlehti”. *Toim.*

misukulaisuuden ja persoonallisuuksien kunnioittamisen yläpuolelle...*

Mikä häpeällinen ilmiö työväenpuolueessa! Puolueessa vallitsevana oleva suunta, jolla on käsissään Keskuskomitea, ei rohkene puhua *yhden* jäsenensä virheistä. Kaikissa kokouksissa, jokaisessa kiistassa työläisten edessä, jokaisessa väittelyssä bolshevikkien kanssa menshevikit vannovat ja vakuuttavat, että he eivät ole samaa mieltä Plehanovin kanssa. Mutta lehdistössä he ovat vaiti: ei ainoatakaan yhdenkään puoluesolun *virallista* lausuntoa. Mitä tämä tällainen on? Kieltäydytään salassa ja vahvistetaan virallisella vaitiololla? Haukutaan selän takana ja vaietaan... herran läsnä ollessa. Siten menettelevät vain... arvattaa itse, arvoisat herrat, ketkä menettelevät siten.

Mutta työläisille ja koko puolueelle me sanomme: ei saa luottaa niihin poliittisiin johtajiin, jotka kaikkine kollegioinneen häviävät näkyvistä kenen tahansa tehdessä äkkylläkön. Ei saa luottaa. Silloin kun on ratkaistava lopullisesti, kukaan näistä „johtajista” ei tule menettelemään *siten*, kuin puhuu, vaan *siten*, kuin joku kolmas *sanoo heidän edestään*.

Sivumennen sanoen. Plehanovin ja menshevikkien käyttäytyminen kyseisessä välikohtauksessa on puolueemme intelligenttiluonteesta kiertävien kulkupuheiden mainiota illustroimista. Niin, ei-proletaarisen intelligenssin vaikutus proletariaattiin on meillä liian suuri, se on totta. Ellei sitä olisi, niin voisiko proletaaripuolue sietää edes viikon verran Plehanovin edesottamuksia ja menshevikkien suhdetta niihin? Miten havainnollisesti tässä tuleekaan näkyviin *puolueetonta* työväen edustajakokousta koskevien puheiden todellinen luonne. Jos puolueemme tilalle tulisi legaalinen työväen- (pelkästään työväen- eikä

* Saimme vastikään otteen Tiflisiin *menshevikkien* gruusialaisen sosialidemokraattisen äänenkannattajan „Tsinin” („Eteenpäin”) joulukuun 8 päivän numerosta. Tiflisiin menshevikit väittävät päättäväisesti Plehanovia vastaan sanoen, että hänen mielipiteensä „täysivaltainen Duuma”-tunnuksen puolesta ovat erheellisiä ja että sosialidemokraatit *eivät voi* tarkoittaa tuolla tunnuksella perustavaa kokousta. „Täysivaltainen Duuma”-tunnus, kirjoittavat he, „ollisi ohjelmamme tyypistämistä”. Edelleen todistellaan, etteivät kadetitkaan voi hyväksyä tuota tunnusta ja ettei yleensä voi olla edes puhuttakaan sosialidemokraattien ja kadettien yhteisestä vaaliohjelmasta. Yhteinen vaaliohjelma „on puolueemme itsenäisyyden siipien katkaisemista, sosialidemokratian ja porvaripuolueiden mielipide-eriäväisyyksien hämäämistä”.

Oikein, toverit Tiflisiin menshevikit! Toteamme tyydytyksellä, että Keskuskomiteasta ja venäläisten menshevikkien enemmistöstä huolimatta bundilaiset ja kaukasialaiset eivät ole jättäneet täyttämättä velvollisuuttaan sanoa avoimesti virheeksi Plehanovin mielipidettä ja koko hänen esiintymistään.

socialidemokraattinen) puolue — niin kuin sitä toivovat Larin sekä „Nashe Delon” ja „Sovremennaja Zhiznin” lehtimiehet —, niin silloin sellaisiin esiintymisiin, kuin Plehanovin, olisi täysi vapaus. Kirjoittele mihin lehtiin hyvänsä, tee jos jonkinlaisia yleispoliittisia tai kirjailijaliittoja kenen kanssa hyvänsä, ehdota omissa nimissäsi *omia* tunnuksiasi mistään puoluejärjestöstä piittaamatta! Täydellinen vapaus individualistiselle intelligenttiluonteelle ja samalla puolueen ulkopuolella olevien työläisjoukkojen täydellinen muotoutumattomuus. Eikö tämä ole vanhan prokopovitshilaisen „Credon” * (jonka johdosta me Plehanovin kanssa vuonna 1899—1900 karkasimme Prokopovitshin kimppuun ja karkotimme hänet kaikkinne aateveljineen socialidemokraattisesta puolueesta) ihanne? „Credo” — tuo socialidemokraattisen opportunismin kvintessenssi — propagoi epäpoliittisia, puolueettomia työväenliittoja taloudellisen taistelun käymiseksi ja liberaalien poliittista taistelua. Blokit kadettien kanssa ja puolueeton työväen edustajakokous — tuo ei ole mitään muuta kuin vuonna 1906—1907 uudestaan julkaistu vuoden 1899 „Credo”.

Plehanovin esiintymiset „Tovarishtsh” lehdessä eivät ole mitään muuta kuin Larinin ehdotuksen toteuttamista käytännössä: kaikkien ja kaikenlaisten „socialistien” — luvallanne sanoen socialistien — vapaat propagandayhdistykset, joiden taustana ovat puolueettomat työväenjärjestöt. *Todellisuudessa* Plehanov ei esiintynyt „Tovarishtsh” lehdessä kuin puolueen jäsen, kuin erään puoluejärjestön jäsen. Se on tosiasia, jota ei voida tehdä olemattomaksi millään sofismeilla ja jolta mikään menshevistisen Keskuskomitean „vaitiolo” ei pelasta puolueemme tiettyä fraktiota. *Todellisuudessa* Plehanov on esiintynyt nimenomaan larinilaisesti, kuten *puolueen ulkopuolella oleva* socialisti puolueen ulkopuolella olevassa „socialistisessa” äänenkannattajassa puolueesta riippumatta tehdyllä *epäsosialistisella* ja vieläpä *socialistivastaisellakin* ehdotuksella.

Vasiljev on seurannut Plehanovin jälkiä. Sveitsi, sen vuoksi että se on vapaa Venäjän vallankumouksellisen proletariaatin perinteistä, antaa meille yhä „edistyksellisempiä” opportunisteja.

* — uskontunnustus, ohjelma, maailmankatsomuksen esitys. *Toim.*

Vasiljev on huomattava menshevikki. Hän on toiminut yhdessä menshevikkien kanssa, ei suinkaan minkäänlaisten satunnaisten menshevikkien kanssa jossain syrjäseudulla, vaan huomatuimpien ja vastuunalaisimpien menshevikkien kanssa. Siksi menshevikeillä *ei ole oikeutta* suhtautua Vasiljeviin ylimielisesti.

Ja Vasiljev vetoaa suoraan Plehanoviin. Enemmänkin. Hän suorastaan *nojautuu* tähän. Sosialidemokraattista puoluetta häpäisevää Plehanovin esiintymistä kadettilehdissä, jossa tämä ehdotti yhteistä vaaliohjelmaa kadettien kanssa, hän sanoo — „miehuulliseksi huudahdukseksi”. Hän „valittaa” sitä, että „muilla puolueilla ei ole Plehanoveja”.

Intoa Vasiljevilla on viljalti, mutta älyä niukalti. Hän tahtoi kehaista Plehanovia ja kehaisuksi sanoa pamautti: „muilla puolueilla ei valitettavasti ole Plehanoveja”. Tuo on verratonta! Kunnon Vasiljev, hän alkoi käyttää „Plehanovit”-sanaa *kielteisessä* merkityksessä, niitä poliitikkoja tarkoittavana, jotka toimivat omin päin, puolueestaan riippumattomina. Tästä pitäen alettaneen sanoa: „Plehanovit tämän sanan *vasiljevilaisessa* mielessä”...

Taputtamalla „Plehanoveja” olalle Vasiljevit panevat i:n pilkut paikoilleen. Vuonna 1899 „Credon” laatijat, herrat Prokopovitshit ja kumpp., puhuivat puhtaasta työväenliikkeestä, jossa ei ole vallankumouksen basillia. Vasiljevit puhuvat vallankumouksesta, jonka tulee synnyttää „perustuslaki” eikä muuta, synnyttää se ilman *mitään* kättilöitä, ilman vallankumousmiehiä. *Ilman* kättilöitä, ilman vallankumousmiehiä, ilman vallankumouksellista kansaa — siinä Vasiljevin tunnus.

Ranskaa, joka ammutti kommunardeja, Venäjän tyrannien edessä matelevien pankkiirien Ranskaa Shtshedrin ivasi aikoinaan klassillisesti, sanoen sitä tasavallaksi ilman tasavaltalaisia¹¹⁶. Saisi syntyä uusi Shtshedrin ivaamaan Vasiljevia ja menshevikkejä, jotka puolustavat vallankumousta tunnuksella: „ilman” vallankumousmiehiä, „ilman” vallankumousta.

Onko meillä oikeutta tulkita Vasiljevin „esiintyminen” *tällä tavalla*? Onko meillä oikeutta asettaa menshevikit hänen rinnalleen?

Tietysti on! Vasiljevin koko artikkeli, kaikki hänen ajatuksensa ja ehdotuksensa on läpeensä kyllästetty „suunitelmalla”, että autetaan perustuslain synnyttämistä

tappamalla vallankumous. „On jätettävä tilapäisesti syrjään” yleensä kaikki ohjelmat, yhdistettävä kaikki sosialidemokraatit ja eserrät y.m. kadettien kanssa yhdeksi liberaaliseksi puolueeksi, liitettävä kaikki yhteen taistelussa „poliittisen perustuslain” puolesta „ratkaisematta samanaikaisesti taloudellisia ohjelmia” (niin juuri kirjeessä seisoo: ratkaisematta ohjelmia. Venäjän proletariaatin sveitsiläiset neuvonantajat eivät aina osaa puhua venäjää) — eikö tuo ole sitä, että halutaan pelastaa perustuslaki kieltäytymällä vallankumouksesta?

Todellisessa, vakavassa mielessä vallankumous on *mahdoton* ilman „taloudellisten ohjelmien ratkaisemista”. Vallankumouksen voivat suorittaa vain joukot, joita liikkeellepanemassa ovat syvälliset *taloudelliset* tarpeet. Absolutismin kukistuminen, *todellinen* kukistuminen, Venäjällä olisi *kiertämättömästi taloudellinen* kumous. Vain ihmiset, jotka ovat aivan neitseellisen naiiveja sosialismi-kysymyksessä, voivat olla käsittämättä tätä. Taloudellisten ohjelmien syrjäänjättäminen merkitsee vallankumouksen taloudellisten perussyiden syrjäänjättämistä, se merkitsee niiden taloudellisten intressien syrjäänjättämistä, jotka sysäävät kiusatun, säikäytetyn ja kehittymättömän kansan joukkoja suureen, ennennäkemättömän uhrautuvaiseen taisteluun. Se merkitsee joukkojen syrjäänjättämistä, intelligenttikielenpieksäjain koplan säilyttämistä ja sosialistisen politiikan vaihtamista liberaaliseen kielenpieksäntään.

„Mitä hyödyttää talonpoikia se, että heidän asiansa esitti Duuma, joka sitten hajotettiinkin pääasiallisesti agraarikysymyksen vuoksi”? Eikö tästä päätelmästä kannattaisi pystyttää Vasiljeville hänen eläessään muistopatsasta tunnustukseksi sosialistisesta opportunistista, jonka veroista ei ole ollut missään maailmassa?

Ja eikö tuo ole (siirrymme jälkimmäiseen kahdesta ylläesitetystä kysymyksestä) — menshevistinen päätelmä?

Matkustettakoon kadettien kanssa samassa vaunussa Tveriin saakka toisiaan häiritsemättä, sanoo Plehanov. Matkustettakoon yhdessä kadettien kanssa Duumaan, liittoutuen ei-vallankumouksellisen puolueen kanssa (joksi-kin aikaa! „lyhyeksi ajaksi!” täydentää menshevikkejä Vasiljev) vallankumouksellisten päämäärien hyväksi, sanovat menshevikit. Matkustettakoon yhdessä kadetti-ministeristöön saakka, sanoi hiljan Keskuskomiteamme.

Kun on matkustettava, niin matkustakaamme, myöntelee Vasiljev, „*toisiamme tönimättä ja toisiamme pelottelematta*”. „Mutta nyt, tällä haavaa, se (luokkien ja ryhmien taistelu) on turmiollista ja rikollista”.

Luokkataistelu on rikollista, perustuslain vahingoittaminen vallankumouksellisilla vaatimuksilla (sellaisilla kuin täysivaltainen Duuma, perustava kokous j.n.e.) on rikollista. Sanoutukootpa menshevikit irti Vasiljevistä miten hyvänsä (tähän mennessä he eivät luullaksemme ole vielä sanoutuneet hänestä irti), koskaan he eivät tee olemattomaksi sitä, että *nimenomaan tämä ajatus* on pohjana niin blokkien tekemisessä kadettien kanssa ja duumaministeristö-vaatimuksen tukemisessa kuin myös kaikissa yhteisissä Tverin-matkoissa y.m. y.m.

Vasiljev on tietenkin unicum*. Mutta niinhän ainutlaatuisia luonnonilmiöitäkin on vain tiettyssä ympäristössä ja syntyy vain tiettyssä tilanteessa. Vasiljev on tietenkin opportunistin Mont Blanc. Mutta eihän Mont Blanceja ole arojen keskellä. Mont Blanceja on vain alppivuorten joukossa. Vasiljeveja ilmaantuu maailmaan vain sellaisten rinnalla kuin ovat „Plehanovit”, Tsherevaninit ja tutti quanti** aina Prokopovitshia myöten.

Sen ansiosta, että on „Plehanoveja vasiljevilaisessa mielessä”, hra Struve saa tilaisuuden sanoa, niin kuin hän sanoi Soljanoi Gorodokissa joulukuun 27 p:nä („Tovarishtsh” joulukuun 28 p:tä) pidetyssä kokouksessa, että „kaikista nykyisistä kadettien vastustajista tulee lähitulevaisuudessa kadetteja. „Tovarishtshia” sanotaan jo kadetti-lehdeksi. Kansansosialisteja sanotaan sosialikadeteiksi, menshevikkejä puolikadeteiksi. Monet pitävät G. V. Plehanovia kadettina, ja kadetit todellakin voivat hyväksyä paljon siitä, mitä Plehanov nykyään puhuu. Sääli vain, ettei hän sanonut sitä silloin, kun kadetit olivat yksin. Parantumattomiksi voivat osoittautua vain bolshevikit, ja siksi heidän kohtalonaan on joutua historian museoon”.

Kiitämme kohteliaisuudesta, taitamaton hra Struve! Niin, me joudumme siihen historian museoon, jonka nimenä on: „Venäjän vallankumouksen historia”. Meidän bolshevistiset

* — ainutlaatuinen. *Toim.*

** — ynnä muut. *Toim.*

tunnuksemme, Bulyginin Duuman bolshevistinen boikotti, bolshevistiset joukkolakko- ja kapinakehotukset (jo III edustajakokouksessa) ovat *erottamattomassa ja ikuisessa* yhteydessä Venäjän lokakuun vallankumoukseen. Ja tuota paikkaamme *museossa* me käytämme hyväksi pisimpienkin (jos niin pahasti käy) taantumusvuosien tai vuosikymmenten kuluessa, käytämme sitä kasvattaaksemme proletariaatissa vihaa lokakuulais-kadettilaista petturiporvaristoa kohtaan, kasvattaaksemme sitä halveksimaan intelligenttien fraseologiaa, pikkuporvarillista selkärangattomuutta. Tätä paikkaa *museossa* me käytämme propagoidaksemme työläisille kaikenlaisissa, huonoimmisakin poliittisissa olosuhteissa leppymätöntä luokkataistelua, opettaaksemme heitä valmistautumaan *uuteen* vallankumoukseen, joka on vähemmän riippuvainen porvariston puolinaisuudesta ja velttoudesta ja lähempänä proletariaatin sosialistista vallankumousta.

Mutta teidän paikkanne *museossa*, kunnianarvoisa hra Struve, on vastavallankumouksen voiton hetkinä riemuitsevien ja joutavia jaarittelevien paikka. Sellaisina hetkinä teillä tulee aina olemaan aihetta riemuun — riemuun sen johdosta, että vallankumousmiehet ovat kaatuneet taistelussa ja näyttämö kuuluu liberaaleille, jotka ovat kaatuneet vapaaehtoisesti, heittäytyneet maahan vihollisen edessä ryömiäkseen ryörimällä „halpamaisuutta vastaavasti”.

Jos vastoin odotuksiamme vallankumouksen ei ole suotu nousta vielä kerran, jos sen ei ole suotu riistää valtaa tsaristiselta koplalta, niin te tulette olemaan kauan vastavallankumouksen sankarina, kun taas meillä tulee olemaan *yksi* „paikka *museossa*”, mutta hyvä paikka: *lokakuun kansantaistelun* paikka. Mutta jos vallankumous, niin kuin me uskomme, nousee vielä kerran, ei kadettiraukoista jää viikon kuluttua jälkeäkään, proletariaatin ja häviötilaan saatetun talonpoikaiston joukkojen taistelua tullaan jälleen käymään bolshevistisin tunnuksin. Kadettien ollessa hegemonina vallankumous voi vain maata vainajana. Se voi voittaa vain silloin, kun hegemonina on bolshevistinen sosialidemokratia.